

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Petra Příhody a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce E. L., zastoupeného Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou v Černošicích, Školní 1238, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2003, čj. OAM-3279/CU-06-P21-2001, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 8. 2004, čj. 9 Az 8/2004 – 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 26. 11. 2003 žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení azylu z důvodu nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný zároveň rozhodl, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Toto rozhodnutí žalobce napadl včasnou žalobou u Městského soudu v Praze. V podané žalobě uvedl, že při projednání jeho žádosti o azyl došlo k pochybení správního orgánu, takže vydané rozhodnutí je nezákonné. Nezákonnost shledává v tom, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí, čímž porušil povinnost danou mu § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 správního řádu, v důsledku čehož nesprávně žádost posoudil. Žalovaný si neopatrnil před vydáním rozhodnutí úplné důkazy a porušil § 32 odst. 1 a § 34 odst. 1 správního řádu, neboť nemohl správně usuzovat na skutkové a právní otázky, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět. Žalobce dále namítl, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, neboť chybí logická vazba mezi rozhodnutím a podklady pro ně, a správní orgán nedostatečně objasnil důvody, které ho vedly k vydání

rozhodnutí, čímž porušil povinnost podle § 47 odst. 3 správního řádu. Z uvedeného důvodu žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a dodal, že odůvodnění žaloby doplní v nejbližší možné době, nejpozději ve lhůtě třiceti dnů ode dne podání žaloby. Podáním doručeným Městskému soudu v Praze ve lhůtě, kterou si takto stanovil, žalobce žalobu obsáhle doplnil co do skutkových důvodů.

Napadeným usnesením městský soud žalobu odmítl proto, že podle ustanovení § 37 odst. 3 s. ř. s., za použití § 71 odst. 1 s. ř. s., musí žaloba mimo jiné obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné a jaké důkazy k prokázání svých tvrzení navrhuje provést. Podle § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. lze rozšířit žalobu o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Podle § 32 odst. 1 zákona o azylu musí být žaloba podána ve lhůtě patnácti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí; zmeškání lhůty nelze prominout. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud odmítne žalobu mj. tehdy, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn a v řízení proto nelze pokračovat. Žalobce se v daném případě ve lhůtě stanovené pro podání žaloby omezil pouze na uvedení obecných procesních námitek, aniž by poukazoval na konkrétní skutečnosti, z nichž jsou takové námitky odvozovány a z nichž není zjištělné, ve kterých částech a po jakých stránkách má soud napadené rozhodnutí zkoumat. Taková vada brání meritornímu přezkoumání rozhodnutí. S ohledem na skutečnost, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 12. 1. 2004, lhůta pro podání žaloby končila dne 27. 1. 2004 a žaloba byla podána 26. 1. 2004, je zřejmé, že výzva soudu k odstranění vad žaloby by byla již nadbytečným úkonem, neboť k případně později uplatněným argumentům žalobce by již soud nemohl přihlížet s ohledem na marné uplynutí lhůty k podání žaloby. Za situace, kdy žaloba vykazovala vady, které v důsledku toho nebylo možné odstranit, a tím nebyly dány podmínky pro její věcné projednání, nebylo lze v řízení dále pokračovat a městský soud proto podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalobu odmítl.

Žalobce napadl usnesení městského soudu včas podanou kasační stížností. Žalobce (dále „stěžovatel“) uplatnil důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Tvrdil, že žaloba neobsahovala neodstranitelné nedostatky, pro které by nebylo možné v řízení pokračovat. Co do žalobních bodů vymezila ustanovení správního řádu, která dle jeho názoru žalovaný při rozhodování o žádosti porušil, a to uvedením slovní citace dotčených ustanovení včetně označení příslušného paragrafu; žalobu také řádně doplnil ve lhůtě třiceti dnů, jak soudu oznámil. Žaloba podaná dne 26. 1. 2004 tedy obsahovala s výjimkou označení důkazů všechny náležitosti vyžadované § 71 odst. 1 s. ř. s., přičemž nedostatek označení důkazů stěžovatel odstranil podáním z 25. 2. 2004. Je přesvědčen, že označením ustanovení správního řádu, která podle něho žalovaný v řízení o žádosti o udělení azylu porušil, vymezil jako žalobní bod procesní pochybení žalovaného a po stránce těchto procesních pochybení měl městský soud napadené rozhodnutí meritorně zkoumat. Uvedl-li stěžovatel, že rozhodnutí napadá v celém rozsahu, je zřejmé, že vymezil rovněž rozsah napadených výroků (a to na všechny výroky rozhodnutí). Podáním ze dne 25. 2. 2004 stěžovatel pouze upřesnil a blíže rozvedl žalobní body již v žalobě vymezené. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že rozhodnutí ve věci azylu i usnesení soudu byly vydány v souladu s právními předpisy.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti za odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je o kasační stížnosti rozhodováno přednostně a kde je stěžovatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu: cizinec má právo na udělení víza za účelem strpění pobytu mj. tehdy, pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti a návrh na přiznání odkladného účinku. Takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů, na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží a to i opakovaně. Ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti za odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele praktický význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodování o kasační stížnosti samotné pak je současné rozhodování o odkladném účinku nadbytečné, neboť odkladný účinek lze přiznat jen do doby rozhodnutí o stížnosti samé.

Kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) se zaměřil na posouzení zákonnosti procesního postupu městského soudu, neboť v této fázi řízení mu nepřísluší zabývat se meritorně důvodností žádosti stěžovatele o udělení azylu.

Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný, neboť přes výzvu soudu nebyl odstraněn a nelze proto v řízení pokračovat. V důsledku dispoziční zásady v řízení žalobním musí žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné [§ 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Požadavek uvedení skutkových i právních důvodů je tedy kumulativní.

V souzené věci je však zřejmé, že stěžovatelova žaloba obsahuje prostý výčet paragrafů správního řádu bez jakékoli specifikace. Takovou citaci zákonného ustanovení nelze ale za žalobní bod považovat. Skutkové vymezení žalobních bodů chybí a stěžovatel žalobu v zákonné lhůtě patnácti dnů od oznámení rozhodnutí v tomto směru nedoplnil. Ze zákona však plyne, že žaloba musí vždy obsahovat alespoň jeden žalobní bod (§ 71 odst. 2 věta druhá s. ř. s.). Žalobní body musí po stránce skutkové a právní zpochybňovat zákonnost závěru správního orgánu, vyjádřeného v rozhodnutí.

I při nejmírnějších požadavcích musí být z žaloby poznatelné, v kterých částech a po jakých stránkách má soud naříkané rozhodnutí zkoumat. Soud není povinen ani oprávněn sám vyhledávat možné nezákonnosti správního aktu. Nepostačí proto, vytýká-li žaloba obecně, že zákon byl porušen a případně pouze v obecné rovině odkazuje k zákonným ustanovením, nebo vytýká-li, že řízení bylo vadné, aniž by zároveň poukazovala na konkrétní skutečnosti, z nichž je takové tvrzení dovozováno.

Pokud žaloba žádný žalobní bod neobsahuje, může být sice tento nedostatek podmínek řízení zhojen, nicméně jen v zákonné lhůtě pro podání žaloby, jak vyplývá ze zmíněného ustanovení § 71 odst. 2 s. ř. s. Soud ale nemá a nemůže za žalobce podsouvat prosté žalobní citaci ustanovení procesního předpisu skutkové okolnosti ze spisu. Takto široce pojímaná povinnost soudu by zjevně odporovala zmíněné zásadě dispoziční a rovněž zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je tento typ řízení koncipován.

Domnívá-li se navíc stěžovatel, že si sám může stanovit lhůtu k tomu, kdy blanketní žalobu substancuje, mýlí se. Pro takový postup neskýtá zákon žádnou oporu.

Městský soud v Praze napadeným usnesením tedy zákon neporušil a správně žalobu podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl. Po marném uplynutí lhůty k podání žaloby se absentující žalobní body stávají neodstranitelným nedostatkem podmínky řízení, výzva k odstranění vad podání by již byla nadbytečnou a stěžovatel i přes citaci zákonného textu nepoukázal na žádné konkrétní skutečnosti, z nichž své tvrzení dovozuje.

Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž by musel Nejvyšší správní soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak, jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně 31. května 2005

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu